

Rövid távú előrejelzés az EU kiskérődző ágazatának piaci helyzetéről

Az Európai Bizottság közzétette az EU mezőgazdasági piacainak változásaira vonatkozó legfrissebb, 2020 második félévére vonatkozó rövid távú előrejelzését.

Az elkészült jelentés a 2020. június közepéig rendelkezésre álló piaci információkon alapul, és az anyag összeállítása során az Európai Bizottság arra törekedett, hogy az a lehető legszélesebb körű tájékoztatást adjon, és minél pontosabban tükrözze a COVID-19 járvány által okozott ágazati hatásokat. A COVID-19 járvány következtében kialakult, gyorsan változó helyzetre való tekintettel azonban az előrejelzés összeállítása – a 2020. tavaszára vonatkozó jelentéshez hasonlóan – nagy kihívást jelentett az Európai Bizottság számára.

Általánosságban elmondható, hogy a COVID-19 járvány gazdaságra gyakorolt káros hatásainak mérséklése érdekében bevezetett intézkedéseknek köszönhetően, továbbá a korábban bevezetett korlátozások fokozatos enyhítésének hatására az EU-ban a nyári szabadságolási időszak kezdetére a kereslet – különösen a HORECA szolgáltatások tekintetében – kezd a normál szintre visszatérni. Továbbra is sok azonban még a bizonytalanság a gazdasági körülmények javulása, a gazdaság élénkülés, valamint a kereslet várható alakulása tekintetében is.

A gazdaságélénkítő intézkedések azonban várhatóan fokozzák majd a keresletet és a kínálatot egyaránt, közvetlen befolyással lesznek a piaci árakra, mindezek által pedig hatást gyakorolnak az agrár-élelmiszeripari ágazatok jövedelmezőségére.

Hústermelés alakulása az EU-ban

Az EU hústermelése 2020-ban a sertéshús kivételével – ahol 0,5 %-os növekedés várható – minden hús esetében csökkenés várható. A marhahús tekintetében 1,7 %-os, a baromfihús esetében 2,0 %-os, még a juh- és kecskehús tekintetében pedig 1,5 %-os csökkenést jeleznek előre.

A COVID-19 járvány terjedésének megelőzése érdekében bevezetett korlátozások és a fellépő logisztikai kihívások következtében visszaesett vágásszámok tekintetében emelkedés az év második felére várható. A bevezetett korlátozások enyhítésének és a HORECA szektor fokozatos újraindításának köszönhetően az árak tekintetében az erősödés azonban már most érzékelhető.

Az EU-nak az Egyesült Királysággal folytatott kereskedelme tekintetében 2020 elején – a többi kereskedelmi partnerrel összehasonlítva – jelentősebb mértékű csökkenés volt tapasztalható az előző év azonos időszakához viszonyítva. Ez a visszaesés jelentősen befolyásolja az EU teljes kereskedelmére vonatkozó adatok alakulására.

Az EU húskivitele tekintetében 2020-ban – a baromfifélék kivételével – növekedés várható. A sertéshús esetében különösen erős növekedést prognosztizálnak Kína fokozódó importkereslete miatt. Az EU húsimportja azonban valószínűleg csökkenni fog, mivel az állatállományok létszáma csökken és a húsok rendelkezésre állása mérséklődik.

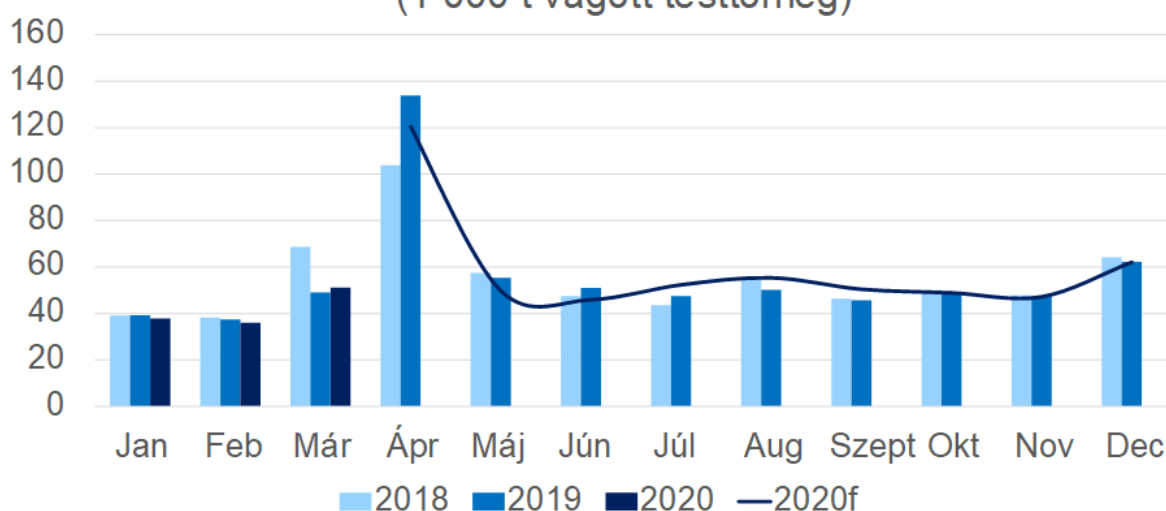

Az egy főre jutó éves húsfogyasztás 65,4 kg-ra csökkenhet 2020-ban, amely 2,5 %-os fogyasztás mérséklődést jelent, mivel a karantén során csökkent a fogyasztói kereslet és a rögzített import mennyiségek jelenleg nem kompenzálják a mérséklődött belföldi kínálatot.

A piaci helyzet alakulása az EU kiskérődző ágazatában

A juh- és kecskehús-termelés az előző év azonos időszakához képest 0,5 %-kal csökkent. A juh- és kecske vágások száma Spanyolországban és különösen Görögországban csökkentek, követve a 2019 évhez viszonyított állománylétszám és a termékenyített anyajuhok számának csökkenését. Írország és Románia vágásainak száma azonban emelkedett az év első hónapjaiban az állománylétszám növekedéseknek köszönhetően.

Az EU havi juh- és kecske vágási adatok (1 000 t vágott testtömeg)

Forrás: DG Agriculture and Rural Development, Eurostat adatok alapján.

A bányárak alakulásában erőteljes ingadozás volt tapasztalható, árfelhajtó hatást eredményeztek a BREXIT kimenetele körüli bizonytalanságok, a COVID-19 járvány terjedésének megelőzése érdekében bevezetett intézkedések miatt viszont visszaesés volt tapasztalható az árakban. Az árak azonban már kezdenek újra helyreállni a HORECA szektor újrainyitását követő kereslet élénkülés hatására.

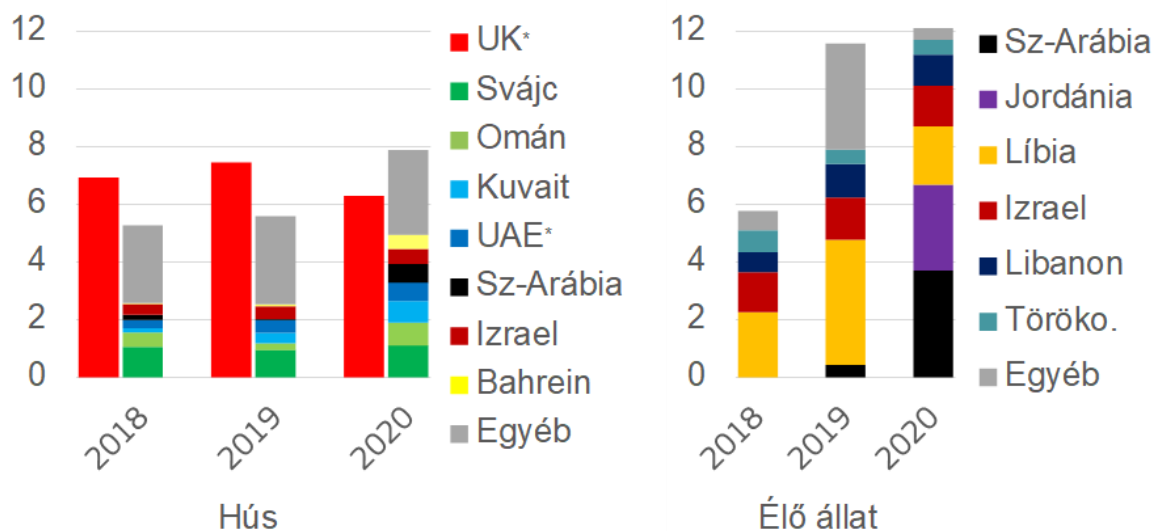
Az EU juhhús exportja 9 %-kal emelkedett az első negyedévben. A Svájc, Omán, Kuvait, Egyesült Arab Emírségek, Szaúd-Arábia, Izrael és Bahrein felé irányuló magasabb export mennyiségek ugyanis kompenzálták az Egyesült Királyságba irányuló 15 %-os kivitel csökkenést. Az EU valamennyi fő exportőre – Spanyolország, Románia, Olaszország, Hollandia – magasabb kiviteli értékeket jelentett, ez alól kivételt csak Írország jelentett.

Az élő állat export 5 %-kal növekedett 2020 első negyedévében, annak ellenére, hogy a hagyományos kereskedelmi partnerek, Líbia és Libanon irányába történő élő állat kivitel csökkent, azonban a jordániai és szaúd-arábiai kereslet megnövekedett. Összességében az élő állat kivitelben 2020-ban az előrejelzés alapján 2 %-os emelkedés várható, mivel ez az első negyedévben rögzített magas kiviteli szint előreláthatólag visszafogottabbá fog válni.

Kiemelendő, hogy az EU Egyesült Királyságból származó juhhús behozatala az első negyedévben megközelítőleg 25 %-kal csökkent, az Új-Zélandról és Ausztráliából származó behozatal pedig stagnált.

EU juh export első negyedév (1 000 t vágott testtömeg)

UK – Egyesület Királyság, UAE – Egyesült Arab Emírségek

Forrás: DG Agriculture and Rural Development, Eurostat adatok alapján.

Összefoglalás

Összefoglalóan elmondható, hogy az EU juh- és kecskehús-termelése tekintetében 2020-ra 1.5 %-os csökkenést vetítenek előre, mely egyrészt a húsvét és a Ramadán időszakában tapasztalt csökkent fogyasztásra, valamint a COVID-19 kapcsán bevezetett korlátozások miatt kialakult logisztikai problémák következtében jelentkező kínálati hiányra lesz visszavezethető. A termelés mérséklődését vetítik előre továbbá az állománylétszám csökkenések, a stagnáló belföldi kereslet, a kereskedelem intenzitásának jelentős mérséklődése, valamint az idei évi száraz időjárás lehetséges negatív hatásai egyaránt.

Az export tekintetében az első negyedévben tapasztalt növekedést követően a kivitel a becslések szerint 2 %-ra mérséklődik az év második felére, mivel előfordulhat, hogy nem áll majd rendelkezésre elegendő kínálat a kereslet kielégítéséhez.

A juhhús behozatala 2020-ban várhatóan 5 %-os csökkenést fog mutatni az első negyedévben tapasztalt, az Egyesült Királyságból származó behozatal jelentős mérséklődése és az Új-Zélandról és Ausztráliából származó behozatal stagnálása következtében. Fentiekén túl az ezen országokban az idei évben tapasztalható időjárási viszonyok miatti várhatóan szűkös kínálati rendelkezésre állás szintén hozzájárul majd a 2020 évi import fent jelzett mértékű csökkenéséhez.

A juh- és kecskehús fogyasztási szintje az EU-ban (1,4 kg/fő/év) 2020-ban várhatóan 2,6%-kal fog csökkenni, az idei évben az ünnepi időszakokban tapasztalható mérsékeltebb kereslet, valamint az alacsonyabb import és a szűkös kínálat rendelkezésre állása következtében.

JUH KECSKE 		2019		2020
Termelés		+5.8%		-1.5%
Export		+9.8%		+2.0%
Import		-5.7%		-5.0%
Fogyasztás		+2.7%		-2.6%

Forrás: Európai Bizottság - Short-term outlook - Edition N°27

(NAK/Borovka Zsuzsa)